

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Valintaesitys
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Kainuun liitto

Hankkeen julkinen nimi I4B - Ideasta bisnekseksi	
Hakemusnumero 305694	Kokouksen päivämäärä 24.9.2018
Saapumispäivämäärä 23.8.2018	Diaarinumero EURA 2014/7055/09 02 01 01/2018/Kainuu
Käsittelijä Heikki Immonen	Viranomainen Kainuun liitto
Hakijan virallinen nimi KAINUUN ETU OY	
Toimintalinja 2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen	
Erityistavoite 5.1. Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen	
Tukimuoto Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.9.2018	Päätymispäivämäärä 31.8.2021

Hankkeen sisältö

Innovaatiot ovat uuden taloudellisen kasvun moottori. Innovaatiot tuhoavat vanhoja liiketoimintoja ja luovat uusia. Innovaatiot eivät synny siiloissa ja kammioissa, vaan vaativat laaja-alaista yhteistyötä ja avoimuutta eri toimijoiden kesken. Innovaatio tuottaa käyttäjälleen tai asiakkaalleen toiminnallista ja/tai taloudellista hyötyä. Innovaatiosta 1% on idea ja 99% raakaa työtä. Kainuussa monissa yrityksissä, tutkimuslaitoksissa, oppilaitoksissa, hankkeissa ja yksityisillä henkilöillä syntyy erinomaisia ideoita, jotka jäävät helposti työpöydän laatikkoon. Usein näitä on kehitetty itsekseen eikä ole koskaan testattu, olisiko idealla oikeassa elämässä mahdollisuutta menestyä ja voisiko sen työstää innovaatioksi.

Hankkeen roolina on koota Kainuun alueelta potentiaalisia kehitettäviä ideoita ja jalostaa niitä kohti innovaatiota eri vaiheissa ideasta bisnekseksi ja samalla tuoda ajankohtaista tietoa yrityksille uusista kehitystrendeistä ja mahdollisuuksista nopeasti kehittyvässä ympäristössä. Hanke tiivistää alueen innovaatioympäristön yhteistyötä monitahoisesti tuoden esille alueen osaamista ja palveluja yrityksille sekä edistäen eri toimijoiden tutkimuksen ja kehittämisen tuloksia yrityksissä hyödynnettäviksi. Hanke vahvistaa yritysten, innovaatiotoimijoiden, rahoittajatahojen, kuntien ja muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä verkostomaisesti mm. valmennustapahtumissa ja työpajoissa, joissa em. tahot pääsevät esittelemään toimintaansa. Kainuun alueen tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden (Oulun ja Jyväskylän yliopistot, Kajaanin amk, VTT ja CSC) sekä yritysten välinen tiedonvaihto paranee mahdollistaen tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten hyödyntämisen yritysten sovelluksissa.

Nykyajan innovaatioista merkittävä osa syntyy digitaalisessa ympäristössä. Digitaalisuus tehostaa esimerkiksi yritysten ja muiden yhteisöjen toimintaa ja palveluja, helpottaa yhteydenpitoa, vähentää liikkumisen tarvetta, nopeuttaa tuotantoprosesseja, tarkentaa säätöjä ja oikea-aikaista toimintaa, parantaa oikeiden palvelujen, osaamisen, ja materiaalien löytymistä sekä tehostaa alihankintaketjuja. Kaikki edellä mainitut esimerkit edistävät samalla vähähiilisyystavoitetta. Hankkeen tuloksena on odotettavissa, että osa hankkeen aikana edistettävistä ideoista tukee vähähiilisyystavoitetta monialaisesti.

Hankkeen nimi: I4B - Ideasta bisnekseksi

Innovointi toimintaa voidaan ja pitää edistää, sillä 100:sta ideasta 10:llä voi olla kaupallisia mahdollisuuksia ja näistä yksi voi menestyä. Menestys edellyttää hyvää markkinoiden ja asiakastarpeen tuntemusta sekä teknistä onnistumista ja rahoituksen järjestymistä. Lisäksi vaaditaan runsaasti työtä ja osaamista uusien tuotteiden tai palvelujen viemisestä koti- ja kansainvälisille markkinoille. Pitkien kehitysprojektien aikana myös kilpailutilanne voi muuttua. Mitä enemmän ideoita innovaatiotilalle ohjataan, sitä enemmän voi löytyä kehitettäviä helmiä. On pystyttävä tekemään rationaalisia valintoja. Kainuun Etu hankkeen hallinnoijana järjestää koko Kainuuta käsittävän innovaatiotilalle, jossa järjestelmällisesti käydään läpi kehityskelpoisia ideoita, valitaan parhaimmat ja kehitetään niitä eteenpäin. Kainuun Edun osaamisen ja kokemuksen avulla tuodaan yhteen prosessin eri vaiheissa ulkopuoliset asiantuntijat ja parhaimmat rahoitusmahdollisuudet.

Hankkeen konkreettisenä tavoitteena on 10 innovaatiota kolmivuotisen hankkeen aikana, jotka vahvistavat nykyisten yritysten kilpailukykyä, luovat uusia yksityisiä yrityksiä ja luonnollisesti työpaikkoja. Lisäksi vähintään 100 yrityksen osaamista, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä vahvistetaan merkittävästi. Hankkeen aikana syntyy 30 yritysten laatimaa kehityshankehakemusta julkisille rahoittajille.

Yritykset saavat käyttöönsä systemaattisesti ohjatun kanavan ideoidensa kehittämiseksi ja parhaat asiantuntijat käyttöönsä vaikeuksien voittamiseksi.

Samalla yhteistyö yritysten, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa vahvistuu. Kainuuseen syntyy tehokas toimintatapa, jolla buustata innovaatioiden syntyä. Lisäksi hanke edistää Kainuu-rahaston syntymistä tukemaan ja monipuolistamaan innovaatiotoimenpiteiden rahoitusmahdollisuuksia. Hanke tuo esille eri rahoitusmahdollisuuksia ja parantaa yritysten valmiuksia sijoitusten syntymisessä.

Hanke auttaa kainuulaisia yrityksiä omistajanvaihdostilanteissa. Omistajanvaihdoksissa pureudutaan ensisijaisesti uuden yrittäjän liiketoiminnan tukemiseen ja vahvistamiseen. Keinoina ovat mm. uuden teknologian käyttöönotto, uusien tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien sekä toiminta- ja palveluprosessien tehostaminen ja kehittäminen. Hanke ohjaa yrityksiä omistajanvaihdoksissa eri palvelujen (mm. ELY-keskus) ja asiantuntijoiden pariin.

I4B-hankkeen pääasiallinen tehtävä on yritysten uusien innovaatioiden kehityksen aktivointi, tukeminen, nopeuttaminen ja sekä toimiminen välittäjänä yritysten, julkisten rahoituskanavien, muiden rahoittajatahojen, rahastojen, tutkimuslaitosten, oppilaitosten ja muiden sidosryhmien välillä. Hanke toimii tiiviissä yhteistyössä sekä kansainvälisten että paikallisesti toimivien hankkeiden kanssa. Hanke toimii myös aktiivisena tiedonvälittäjänä ja uuden tiedon kokoajana ja kartoittajana. Hanke osallistuu maakuntaudistuksen yritysten kehittämisspalvelujen valmisteluun ja käyttöönottoon. Hanke toimii tiiviisti yritysrajoituksesta pävatasolla tuoden reaaliaikaisen yritysnäkemyksen maakunnallisten kehittämisspalvelujen käyttöön.

Hanke toimii pääsääntöisesti hankehenkilöstön voimin ja osaamisen varassa yhteistyössä muiden kainuulaisten toimijoiden kanssa. Alueelle tuodaan kuitenkin tarvittavaa ja ajankohtaista tietoa, huippuosaamista yrityksiä kiinnostavista teemoista asiantuntijoiden voimin, mikä tavoittaa yrityksiä ja sidosryhmiä mahdollisimman laajasti.

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Kainuu		
Seutukunnat Kajaanin, Kehys-Kainuun		
Kunnat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi		

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen nimi: I4B - Ideasta bisnekseksi

Hankkeen pääasiallinen tavoite on tukea ja tiivistää pk-yritysten yhteistyötä Kainuun alueella toimivien tutkimuslaitosten kanssa. Verkostoitumisella haetaan konkreettista hyötyä ja syvällistä yhteistyötä alueen elinkeinotoiminnan ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ja uudistumiseksi. Hanke vahvistaa tätä kautta alueellisen innovaatioympäristön toimijoiden yhteistyötä yritysten eduksi.

Hankkeen toimenpitein Kainuuseen syntyy tehokas toimintatapa, jolla buustata innovaatioiden syntyä. Hankkeen aikana tavoitteena on löytää ja prosessoida 100 tuote- tai palveluideaa. Hanke vahvistaa vähintään 100 yrityksen osaamista, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä merkittävästi. Hankkeen tuloksena syntyy 30 yritysten hankehakemusta julkisille rahoittajille. Lisäksi hankkeessa vahvistetaan yritysten innovaatiotoimintaa seuraavasti, kokonaistavoite numeerisesti avattuna ja jaoteltuna:

- Yritykset kehittävät uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen markkinoille (uusi tuote markkinoilla), 15 kpl
- Yritykset kehittävät uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen markkinoille (uusi tuote yrityksille), 15 kpl
- Yritykset käynnistävät t&k&i-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa, 10 kpl
- Yritykset joissa syntyy uusiutuvien energiaratkaisuihin tai vähähiilisyiden tukemiseen perustuvaa uutta liiketoimintaa, 10 kpl
- Start-up yritykset, joilla on merkittävät valmiudet uuden tuotteen, palvelun tai tuotantomenetelmän kehittämiseen, 5 kpl
- Yritysten avoimen tiedon ja rajapintojen avulla toteuttamat uudet sovellukset, 25 kpl
- Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämään hankkeeseen osallistuneet yritykset, 20 kpl

Tämä konkretisoituu lisäksi seuraavina alatavoitteina:

1. Konkreettisenä tavoitteena on 10 innovaatiota kolmivuotisen hankkeen aikana, jotka vahvistavat nykyisten yritysten kilpailukykyä, luovat uusia yksityisiä yrityksiä ja luonnollisesti työpaikkoja.
2. Yritykset saavat käyttöönsä systemaattisesti ohjatun kanavan ideoidensa kehittämiseksi ja parhaat asiantuntijat uuden tiedon tuottajiksi.
3. Tiivis yhteistyökulttuuri yritysten, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa innovaatioiden synnyttämiseksi.
4. Hanke toimii uuden tiedon ja uusien mahdollisuuksien kokoajana ja välittäjänä nopeasti kehittyvässä toimintaympäristössä.
5. Hanke painottaa vähähiilisyttä toimenpiteissään.

Pk-yritysten näkökulma korostuu tutkimus- ja innovaatioyhteistyössä ja verkottumisessa niin Kainuussa kuin kansainvälisestikin. Verkostoitumisella haetaan konkreettista hyötyä ja syvällistä yhteistyötä alueen elinkeinotoiminnan ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ja uudistumiseksi. Hanke nopeuttaa innovaatioyhteisön tutkimustulosten jalkauttamista.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannukset	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	660 240
2 Ostopalvelut	275 000
3 Kone- ja laiteinvestoinnit	0
4 Rakennukset ja maa-alueet	0
5 Muut kustannukset	0
6 Flat rate	158 460
Kustannukset yhteensä	1 093 700
7 Tulot	0
Nettokustannukset yhteensä	1 093 700

Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Haettava EAKR- ja valtion rahoitus	820 275	75,00
2 Kuntien rahoitus	273 425	25,00
3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Yksityinen rahoitus	0	0,00
Rahoitus yhteensä	1 093 700	100,00

Kustannusarvio yhteensä	1 093 700	Rahoitussuunnitelma yhteensä	1 093 700
--------------------------------	-----------	-------------------------------------	-----------

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke lisää tuottavuutta ja vauhdittaa tuotekehitystoimintaa, kaupallistamista ja uusien teknologioiden käyttöönottoa kainuulaisissa pk-yrityksissä. Hankkeen toimenpiteillä pyritään vahvistamaan yritysten t&k-toimintaa ja uusien innovatiivisten tuotteiden syntymistä erityisesti Kainuun maakuntaohjelmassa linjaamien toimialojen osalta. Näitä ovat:

- ICT ja tietojärjestelmät: mittaustekniikka, peliala ja datakeskustoiminta
- Luonnonvarat: kaivannaisteollisuus ja biotalousinnovaatiot
- Terveys ja hyvinvointi: aktiviteettimatkat, ravitsemus-, terveys- ja liikuntainnovaatiot

Hankkeen toimenpiteillä parannetaan valmiuksia tutkimuksesta ja innovoinnista tulevien uusien ratkaisujen nopeaan ja laajamittaiseen kaupalliseen hyödyntämiseen. Verkostomainen toiminta tulee olemaan kaksisuuntaista: tutkimuksesta ja innovoinnista osaamista yrityksille, yrityksiltä tarpeet innovaatiotoimijoille. Hankkeen toimesta tapahtuva tiedonvälittäminen on osa tätä toiminnan tehostamista.

Hankkeen konkreettisina toimina on hakea ja välittää tietoa muuttuvassa ja nopeastikin kehittyvässä ympäristössä. Tietoa välitetään tapahtumissa, joihin kutsutaan asiantuntijoita kertomaan aihepiireittäin esimerkiksi hyvin ajankohtaisista teemoista, jotka koskettavat laajasti yrityksiä eri toimialoilta kuten: bioalan kehittyvät trendit, tekoäly, AR/VR, muoviongelma, lakimuutokset, digitaalisuus, simulaatio ja hankkeen aikana muita vastaavia esille tulevia ajankohtaisia aiheita. Tunnettua on, että globaaleja, kiinnostavia aiheita syntyy jatkuvasti ja tiheään, joten hankkeen tehtävänä on toimia proaktiivisesti ajantasaisen tiedon löytämiseksi. Samalla näistä teemoista voidaan löytää uusia markkinamahdollisuuksia yrityksille ja kehitteillä oleville innovaatioille. Verkostomaisesti toimien hanke välittää tietoa uusista alueella syntyvistä, kansallisista ja kansainvälisistä mahdollisuuksista. Hanke toimii pääsääntöisesti hankehenkilöstön voimin ja osaamisen varassa yhteistyössä muiden kainuulaisten toimijoiden kanssa. Kuten edellä on mainittu alueelle tuodaan kuitenkin tarvittavaa ja ajankohtaista tietoa, huippuosaamista yrityksiä kiinnostavista teemoista asiantuntijoiden voimin, mikä tavoittaa yrityksiä ja sidosryhmiä mahdollisimman laajasti.

On nähtävissä, että innovaatioiden kehittämisen eri vaiheissa esille tulee mm. seuraavia aiheita:

1. Ajankohtaisen ja uuden tiedon hakeminen, kokoaminen ja välittäminen
2. Innovaation IPR ja tuotesuojaus
3. Tutkimuslaitosyhteistyö: puheenvuorot valmennustapahtumissa ja työpajoissa sekä tiedon välittäminen
4. Innovaation kaupallistaminen - markkinatutkimukset / aluekohtainen markkinaosaaminen
5. Innovaatioiden substanssiasiantuntijat
6. Innovaatorahoitus
7. Omistajanvaihdokset
8. Muut innovaatioiden kehittämiseen liittyvät asiat

Olemassa olevia palveluja (mm. Ely-Keskuksen yrityspalvelut, Business Finland ym.) käytetään aktiivisesti ja yrityksiä aktivoidaan näiden palvelujen pariin. Tavoitteena on toimia ja kehittää toimintamallia niin, että julkiset rahoittajat pystyvät tekemään joustavasti rahoituspäätöksiä I4B -hankkeessa valmisteltuja innovaatioita koskien.

Hankkeen tavoitteena on myös perustaa nopeaa kaupallistamisprosessia varten Kainuun maakunnallinen riskirahasto, joka rahoittaa selektiivisesti valittuja korkeamman riskin projekteja. Esim. Oulun kaupungin myöntämällä alkupääomalla on pystytty vivuttamalla moninkertaistamaan pääomat ja siten sijoittamaan useisiin riskipitoisiin kohteisiin. Kaupungissa on syntynyt yli 500 uutta korkean teknologian yritystä Nokian kaatumisen jälkeen – osittain tämän kaupungin aloittaman riskirahaston ansioista.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 1 093 700 €, josta EAKR ja valtion osuus on 820 275 € (75 %). Hankkeen hakijan oma- ja kuntarahoitusosuus on 273 425 € (25 %). Hankkeen korkeamman tukiprosentin perusteluina on

hankkeen laaja alaisuus tavoite ja toimenpidetasolla sekä maantieteellinen kattavuus Kainuussa. Kyseessä on yleinen kehittämishanke ja hankkeen ostopalveluihin varatut määrärahat eivät kohdistu yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen ja hanke toimii pääsääntöisesti hankehenkilöstön voimin ja osaamisen varassa. Yritysrahoitusta ei edellytetä, koska hankkeen toimintoihin mukaan lähtevät yritykset eivät ole ennakkoon tiedossa.

Rahoittajan esitys

Rahoittajan esitys

Hakemus esitetään hyväksyttäväksi Hakemus esitetään hylättäväksi

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman 2018-2021 toimintalinja 1. mukaisia tavoitteita ja toimenpiteitä eli 1.2 yritysten ja viennin kasvu, uusien yritysten ja investointien syntyä edistävät toimet ja 1.3 tutkimuksen, innovaatiotoiminnan ja osaamisen kehittäminen sekä 1.4 Kainuun elinkeinojen kärkien kasvun, uudistumisen ja kansainvälistymisen tukeminen. Hankkeessa Kainuun kilpailukyvyyn uudistamiseksi kehittämistoimia kohdistetaan tuottavuuden lisäämiseen. Keinoina ovat uuden teknologian käyttöönotto, uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien sekä toiminta- ja palveluprosessien tehostaminen ja kehittäminen. Uusien teknologioiden ja innovaatioiden edistämisessä on huomioitava julkisten toimintaympäristöjen mahdollisuus toimia uusina liiketoimintoja aktivoivana innovaatio- ja kehitysympäristönä. Elinkeinoelämän, tutkimus- ja koulutuslaitosten sekä julkisen sektorin yhteistyön syventämistä on kehitettävä.

Hanke tukee Kainuun älykkään erikoistumisen painotuksia 2018-2021 vauhdittamalla uusien innovaatioiden syntymistä erityisesti älykkään erikoistumisen painopistealueilla (teknologiateollisuus, biotalous, kaivosteollisuus sekä hyvinvointi- ja terveysala). Kyseisillä älykkään erikoistumisen aloilla tavoitellaan kasvua korkean osaamisen, tutkimuksen ja innovaatioiden sekä niitä tukevan koulutuksen kautta. Yritystoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä edistetään hankkeessa uudentyyppisillä toimintamalleilla elinkeinoelämän viennin lisäämiseksi ja uusien markkina-alueiden löytämiseksi. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa aktivoidaan ja rohkaistaan uusiin ja haasteellisiin kokeiluihin ensisijaisesti elinkeinotoiminnan, mutta myös julkisten palvelujen uudistamiseksi.

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman Kestävää kasvua ja työtä mukainen ja tukee erityistavoitetta 5.1 Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen, jossa panostuksia kohdistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan lähtökohtana älykäs erikoistuminen ja elinkeinoelämästä nousevat, kysyntä- ja käyttäjälähtöiset kehittämistarpeet. Erityistavoitteen toimien tuloksina pk-yritykset ovat kehittäneet, tuoneet markkinoille tai ottaneet käyttöön uusia tai parannettuja tuotteita, tuotantomenetelmiä, teknologioita tai palveluja. Yritykset hyödyntävät uutta, avointa dataa ja ovat kehittäneet sen pohjalta uusia sovelluksia.